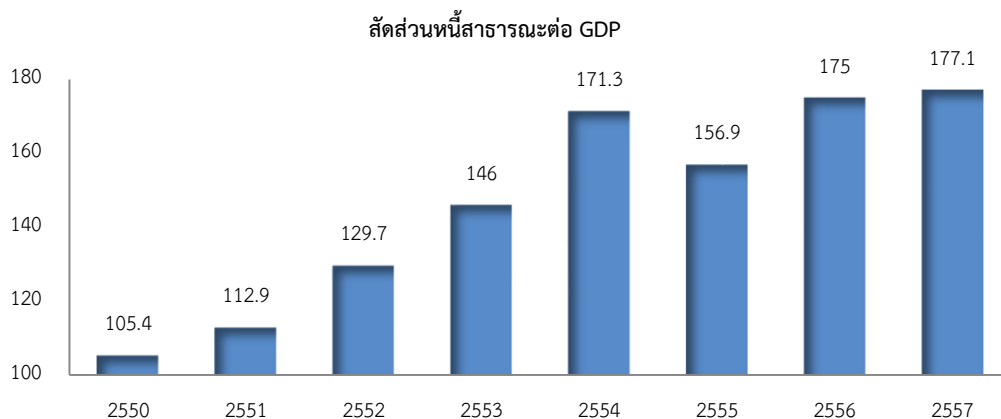

วิกฤตหนี้สินกรีซ: แรงกดดันต่อยุโรป ผลสะท้อนต่อไทย

หากพูดถึงภาวะเศรษฐกิจโลกในตอนนี้ เชื่อว่าประเด็นที่กำลังอยู่ในความสนใจมากที่สุดเรื่องหนึ่งคงจะหนีไม่พ้นวิกฤตหนี้สินของกรีซ ที่แม้จะเป็นประเทศที่มีขนาดเศรษฐกิจไม่ใหญ่มากนัก แต่กลับส่งผลกระทบต่อในวงกว้าง โดยเฉพาะกับกลุ่มประเทศที่ใช้เงินสกุลยูโร หรือ Euro Zone กรีซเป็นหนึ่งในสมาชิกของกลุ่มประเทศอียู (EU) หรือยูโรโซน (Euro Zone) และเป็นประเทศที่มีปัญหาหนี้สาธารณะอย่างรุนแรงมาตั้งแต่ปี 2552 ปัจจุบันกรีซมีหนี้ประมาณ 320,000 ล้านยูโร หรือประมาณร้อยละ 177.1 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP)

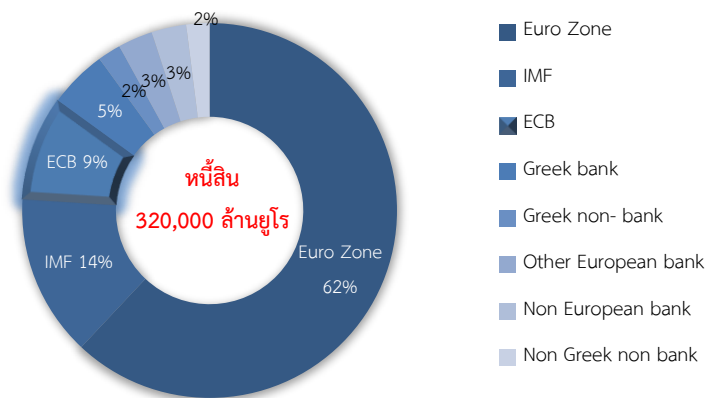
ที่มา: Eurostat

หากย้อนกลับไปเมื่อปี 2552 ที่เกิดปัญหาหนี้สินของกรีซใหม่ๆ กรีซได้ขอรับความช่วยเหลือจากกลุ่มทรอยกา (Troika) ซึ่งประกอบด้วย คณะกรรมาธิการยุโรป (EC) ธนาคารกลางยุโรป (ECB) และกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) โดยแลกกับมาตรการรัดเข็มขัด ซึ่งรวมไปถึงการปรับลดค่าใช้จ่าย การยกเลิกการจ้างงาน การตัดสวัสดิการต่างๆ ของข้าราชการและรัฐวิสาหกิจ การเลื่อนการจ่ายเงินบำนาญ หรือการลดบริการสาธารณะต่างๆ ให้กับประชาชนทั่วไป ข้อบังคับต่างๆ เหล่านี้ทำให้เศรษฐกิจของกรีซเกิดการหดตัวลงอย่างรุนแรง ประชาชนได้รับความเดือนร้อนและไม่พอใจรัฐบาลเป็นอย่างมากในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ดังนั้นจึงไม่น่าแปลกใจที่การเลือกตั้งครั้งล่าสุดของกรีซในเดือนมกราคมที่ผ่านมา ปรากฏว่า พรรคไซริซา (Syriza) ซึ่งเป็นพรรคที่มีนโยบายต่อต้านมาตรการรัดเข็มขัดอย่างชัดเจนจะเป็นฝ่ายชนะการเลือกตั้ง และเป็นแกนนำในการจัดตั้งรัฐบาลภายใต้การนำของนายกรัฐมนตรี Alexis Tsipras

ปัญหาหนี้สินของกรีซกลับมาตึงเครียดอีกครั้ง เมื่อกรีซเผชิญปัญหาขาดสภาพคล่องอย่างหนักจนต้องขอเลื่อนชำระหนี้กับ IMF โดยกรีซขอรวมชำระหนี้เป็นก้อนเดียวจำนวน 1,600 ล้านยูโรภายในวันที่ 30 มิถุนายน 2558 (เดิมกรีซมีกำหนดชำระหนี้ให้กับ IMF จำนวน 305 ล้านยูโรในวันที่ 5 มิถุนายน 312 ล้านยูโรในวันที่ 12 มิถุนายน 573 ล้านยูโรในวันที่ 16 มิถุนายน และ 343 ล้านยูโรในวันที่ 19 มิถุนายน 2558)

อย่างไรก็ตาม ปัญหาหนี้สินของกรีซยังเป็นปัญหาสำคัญที่สร้างความกังวลในขณะนี้ หลังการเจรจาระหว่างกรีซกับกลุ่มเจ้าหนี้ Troika ในสัปดาห์ที่ผ่านมาซึ่งไม่สามารถหาข้อสรุปเรื่องเงื่อนไขการปฏิรูปเศรษฐกิจของกรีซได้ สถานการณ์ดังกล่าวส่งผลให้ความเสี่ยงที่กรีซจะต้องผิดนัดชำระหนี้มีสูงขึ้น และเงื่อนไขสำคัญที่จะเป็นตัวตัดสินว่ากรีซจะต้องออกจากยูโรโซนหรือไม่คือ การชำระหนี้ให้กับ IMF จำนวน 1,600 ล้านยูโรภายในวันที่ 30 มิถุนายนนี้ ซึ่งหากกรีซไม่สามารถเจรจาทกลงกับกลุ่มเจ้าหนี้ Troika ให้ได้ภายในวันที่ 30 มิถุนายนนี้ก็มีความเสี่ยงที่กรีซจะผิดนัดชำระหนี้ ต้องออกจากยูโรโซน และประสบกับภาวะล้มละลาย อย่างไรก็ตาม-กรีซยังมีหนี้ก้อนโตที่จะถึงกำหนดชำระในเดือนกรกฎาคม 2558 ประมาณ 6,000 ล้านยูโร (452 ล้านยูโรจ่ายให้กับ IMF/2,000 ล้านยูโรสำหรับพันธบัตรระยะสั้น และ 3,500 ล้านยูโรจ่ายให้กับ ECB) ขณะที่เดือนสิงหาคม 2558 มีกำหนดชำระหนี้ 4,000 ล้านยูโร

สัดส่วนหนี้สินของกรีซแบ่งตามกลุ่มเจ้าหนี้

ที่มา: Eurostat

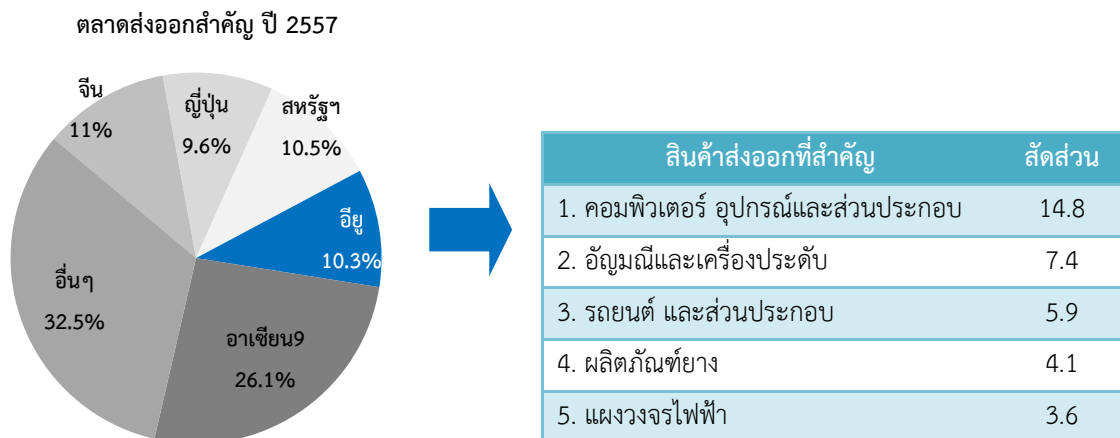
ปัจจุบันกรีซมีทางเลือกเพียง 2 ทางคือ 1) ยอมรับเงื่อนไขของกลุ่มเจ้าหนี้ Troika กับ 2) ปฏิเสธไม่ยอมรับเงื่อนไขดังกล่าว หากกรีซยอมทำตามเงื่อนไขของกลุ่มเจ้าหนี้ Troika จะทำให้กรีซยังคงอยู่ในยูโรโซนต่อไป แต่สิ่งที่กรีซต้องยอมรับคือ การได้รับแรงกดดันจากประชาชนในประเทศจนอาจทำให้รัฐบาลของนาย Alexis Tsipras ต้องลงจากอำนาจก่อนเวลาอันสมควร แต่ถ้ากรีซปฏิเสธเงื่อนไขของกลุ่มเจ้าหนี้ กรีซจะต้องผิดนัดชำระหนี้ จะต้องออกจากยูโรโซนและกลับมาใช้เงินสกุลดรัมมา (Deachma) ซึ่งจะส่งผลให้ค่าเงินของกรีซผันผวนมากขึ้นเมื่อเทียบกับค่าเงินยูโร และส่งผลเสียต่อกรีซซึ่งเป็นประเทศผู้นำเข้าอย่างแน่นอน

อย่างไรก็ตาม การออกจากยูโรโซนคาดว่าจะส่งผลเสียต่อกรีซเองมากกว่า เพราะฐานะทางการเงินที่อ่อนแอ อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่อยู่ในระดับต่ำ และภาระหนี้สินที่อยู่ในระดับสูงนั้น จะทำให้กรีซอยู่ในภาวะล้มละลาย จึงเชื่อว่ากรีซจะยอมรับเงื่อนไขที่กลุ่ม Troika ซึ่งเป็นเจ้าหนี้รายใหญ่ของกรีซร้องขอ เพื่อจะอยู่ในยูโรโซนต่อไป แต่อาจจะไม่ยอมรับเงื่อนไขบีบบังคับต่างๆ อย่างง่ายดาย เนื่องจากการได้มีการหาเสียงกับประชาชนไว้แล้วก่อนหน้านี้ ขณะเดียวกันเจ้าหนี้เองคงยอมผ่อนคลายนโยบายต่างๆ ให้กรีซบ้างเช่นเดียวกัน

เพราะถ้าหากกรีซตัดสินใจออกจากยูโรโซน จะทำให้เกิดความสั่นคลอนในแง่ของความเชื่อมั่นที่นานาชาติมีต่อยุโรป และลุกลามไปประเทศอื่นๆ อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ จนอาจเป็นสาเหตุของการล่มสลายของเงินสกุลยูโรที่จะสร้างความเสียหายต่อเศรษฐกิจโลกอย่างรุนแรง ท้ายสุดแล้วเชื่อว่ากรีซและยูโรโซนคงจะเลือกแนวทางในการประนีประนอมซึ่งกันและกัน เพื่อให้กรีซได้รับเงินกู้ยืมต่อไปและยังคงอยู่ในยูโรโซน

สำหรับผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยนั้น ผลกระทบโดยตรงต่อประเทศไทยในกรณีที่กรีซผิดนัดชำระหนี้และต้องออกจากยูโรโซนนั้น คาดว่าจะอยู่ในวงจำกัด เนื่องจากการส่งออกของไทยไปกรีซมีสัดส่วนเพียงร้อยละ 0.1 ของการส่งออกทั้งหมด ส่วนผลกระทบทางอ้อมผ่านสหภาพยุโรป (มีสัดส่วนประมาณร้อยละ 10.2 ของการส่งออกไทยทั้งหมด) ก็น่าจะมีไม่มากนัก เนื่องจากกรีซมีขนาดเศรษฐกิจเพียงร้อยละ 2 ของเศรษฐกิจยุโรป แต่สิ่งที่น่าเป็นห่วงคือ หากเหตุการณ์ลุกลามไปยังประเทศต่างๆ ในยุโรป ย่อมส่งผลกระทบต่อ การส่งออก โดยเฉพาะสินค้าส่งออกหลักอย่าง อิเล็กทรอนิกส์และชิ้นส่วนคอมพิวเตอร์ และอัญมณีและเครื่องประดับ

สำหรับตลาดการเงินไทย คาดว่า เงินทุนจะไหลออกจากประเทศไทยไปสู่ประเทศที่เศรษฐกิจเข้มแข็ง ดัชนีตลาดหลักทรัพย์จะผันผวนและอาจปรับตัวลงอย่างรุนแรง เงินบาทจะอ่อนค่าเมื่อเทียบกับเงินดอลลาร์สหรัฐฯ

ที่มา: กระทรวงพาณิชย์